

การติดตามยีน *betB* ของไซยาโนแบคทีเรีย *Aphanothece halophytica*

นางสาว ณัฐธันญา ภูศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางชีวภาพ

หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-523-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROBING OF THE *betB* GENE
FROM THE CYANOBACTERIUM *Aphanothece halophytica*

Miss Nadthanan Phusi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Biotechnology

Program of Biotechnology

Graduate School

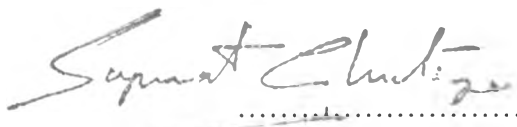
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-523-9

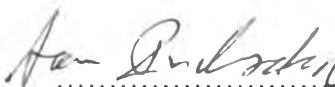
Thesis title Probing of the *betB* gene from the cyanobacterium
Aphanothece halophytica
By Miss Nadthanan Phusi
Program Biotechnology
Thesis Advisor Associate Professor Aran Incharoensakdi, Ph.D.
Thesis Co-advisor Assistant Professor Vichien Rimphanitchayakit, Ph.D.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree

.....Dean of Graduate School
(Professor Supawat Chutivongse, M.I.)

Thesis committee

.....Chairman
(Assistant Professor Tipaporn Limpaseni, Ph.D.)

.....Thesis Advisor
(Associate Professor Aran Incharoensakdi, Ph.D.)

.....Thesis Co-advisor
(Assistant Professor Vichien Rimphanitchayakit, Ph.D.)

.....Member
(Rath Pichyangkura, Ph.D.)

ณัฐนันท์ ภูศรี : การติดตามยีน *betB* ของไซยาโนแบคทีเรีย *Aphanothece halophytica* (PROBING OF THE *betB* GENE FROM THE CYANOBACTERIUM *Aphanothece halophytica*) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อรุณ อินเจริญศักดิ์, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร. วิเชียร ริมพณิชยกิจ , 75 หน้า. ISBN 974-332-523-9.

Aphanothece halophytica เป็นไซยาโนแบคทีเรียทนเค็มและมีการสังเคราะห์ไกลซีนบีเทนเพื่อตอบสนองต่อความเครียดออสโมซิส การสังเคราะห์ไกลซีนบีเทนเริ่มจากการทำงานของเอนไซม์โคลีนดีไฮโดรจีเนสซึ่งเปลี่ยนโคลีนเป็นบีเทนอัลดีไฮด์จากนั้นเอนไซม์บีเทนอัลดีไฮด์ดีไฮโดรจีเนสเปลี่ยนบีเทนอัลดีไฮด์ให้เป็นไกลซีนบีเทน ซึ่งเอนไซม์ทั้งสองนี้สร้างมาจากยีนเบทเอและเบทบี โดยยีนเบทเอถอดรหัสสำหรับเอนไซม์โคลีนดีไฮโดรจีเนส และยีนเบทบีถอดรหัสสำหรับเอนไซม์บีเทนอัลดีไฮด์ดีไฮโดรจีเนส การแยกยีนเบทบีออกมาจากโครโมโซมดีเอ็นเอของ *A. halophytica* ได้ทดลอง 3 วิธีคือ การคัดเลือกจากการแสดงออกของยีนเบทบี โคโลนีไฮบริดเซชัน และเซาเทิร์นบลอตไฮบริดเซชัน วิธีแรกเริ่มจากการสร้างไลบรารีของโครโมโซมดีเอ็นเอของ *A. halophytica* โดยการตัดดีเอ็นเอด้วยเอนไซม์ *Sau3AI* จากนั้นนำชิ้นดีเอ็นเอมาเชื่อมเข้ากับดีเอ็นเอพาหะ pUC18 ที่ตัดด้วยเอนไซม์ *BamHI* และใช้เซลล์เจ้าเรือนคือ *Escherichia coli* จากนั้นทำการคัดเลือกเซลล์ที่ได้รับยีนเบทบี หรือได้รับยีนเบทเอและเบทบีซึ่งจะสามารถเจริญบนอาหารสูตร M63 ที่มีความเข้มข้นของโซเดียมคลอไรด์ 0.7 โมลาร์ และใส่ซับสเตรตสำหรับไกลซีนบีเทนคือโคลีนหรือบีเทนอัลดีไฮด์ที่ความเข้มข้น 1 มิลลิโมลาร์ และวิธีที่สองที่ใช้ในการคัดเลือกคือ โคโลนีไฮบริดเซชัน โดยใช้ตัวติดตามหมายเลข 4402 และ 4403 ซึ่งออกแบบมาจากบริเวณที่มีความเหมือนของที่ถอดรหัสสำหรับเอนไซม์บีเทนอัลดีไฮด์ดีไฮโดรจีเนสจากพืชและแบคทีเรียชนิดอื่น โดยตัวตรวจตามนี้มีลำดับเบสคือ 5' TGGAACCTTGGCGGTA AAA 3' และ 5' GCCCCTGCGCTGGCCGCTGG 3' ตามลำดับ แต่เนื่องจากทั้งสองวิธีที่กล่าวมานั้นไม่สามารถแยกยีนเบทบีออกมาได้ ดังนั้นจึงเปลี่ยนมาใช้ตัวติดตามที่เตรียมมาจากยีนจีบีเอสเอของ *Bacillus subtilis* ซึ่งยีนนี้ถอดรหัสสำหรับบีเทนอัลดีไฮด์ดีไฮโดรจีเนสเช่นเดียวกับยีนเบทบีของ *A. halophytica* โดยตัวติดตามนี้มีขนาดยาว 0.92 กิโลเบส จากการศึกษพบว่าตัวติดตามนี้สามารถจับกับโครโมโซมดีเอ็นเอที่ตัดด้วยเอนไซม์ต่างๆของ *A. halophytica* ได้ โดยชิ้นดีเอ็นเอที่ให้สัญญาณนั้นมีขนาด 9.4 และมากกว่า 23.1 กิโลเบส

ภาควิชา
สาขาวิชา เทคโนโลยีทางชีวภาพ
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C827112 : MAJOR BIOTECHNOLOGY
KEY WORD:

Aphanothece halophytica / *betB* GENE / PROBING

NADTHANAN PHUSI : PROBING OF THE *betB* GENE FROM THE CYANOBACTERIUM
Aphanothece halophytica. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. ARAN INCHAROENSAKDI,
Ph.D. THESIS CO-ADVISOR : ASSIST. PROF. VICHIEEN RIMPHANITCHAYAKIT, Ph.D.
75 pp. ISBN 974-332-523-9.

The halotolerant cyanobacterium *Aphanothece halophytica* synthesizes the osmoprotectant glycine betaine in response to osmotic stress when the cells were grown in high salt medium. Choline is converted to betaine aldehyde, which in turn is converted further to glycine betaine. The enzymes involved are the products of *betAB* genes. Three methods of selection were used to isolate *betB* gene from *A. halophytica* chromosomal DNA, namely bet phenotypic selection, colony hybridization and Southern blot hybridization. For the first two methods, the *A. halophytica* chromosomal DNA library was constructed by ligating the *Sau3AI* digested DNA into the *BamHI* site of pUC18 and transforming into *Escherichia coli*. The bet phenotype was selected on M63 agar containing 0.7 M NaCl and 1 mM choline or betaine aldehyde. The transformant containing the *betB* or *betAB* genes should be able to grow on such medium. In the colony hybridization, probe no. 4402 and 4403 were designed from the homologous sequences at the N-terminal and the C-terminal coding sequences, respectively, of the related *betB* of other bacteria and plants and were used as hybridization probes. The sequences of these probes were 5' TGGAAGCTGGCGGTAAAA 3' and 5' GCCCCTGCGCTGGCCGCTGG 3', respectively. None of the *bet* genes were selected by using the above two techniques. The 0.92 kb of *gbsA* gene, a *betB* related gene, of *Bacillus subtilis* was finally used as a probe for Southern blot hybridization of the chromosomal DNA digested with various restriction enzymes. The hybridization bands of about 9.4-23.1 kb were observed. This suggested the extence of *betB* in *A. halophytica* chromosomal DNA.

ภาควิชา..... -

สาขาวิชา..... เทคโนโลยีทางชีวภาพ

ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิสิต..... *Nadth Phusi*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Aran Incharoensakdi*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *Vichien Rimphanitchayakit*

ACKNOWLEDGEMENT

I would like to express my deepest gratitude to my advisor, Associate Professor Aran Incharoensakdi and my co-advisor, Assistant Professor Vichien Rimphanitchayakit, for their excellent instruction, guidance, encouragement and support throughout this thesis. Without their kindness and understanding, this work could not be accomplished.

My gratitude is also extended to Assistant Professor Tipaporn Limpaseni and Dr. Rath Pichyangkura for serving as thesis committee, for their valuable comments and also for useful suggestions.

Sincere thanks are also expressed to all staff members and friends of Biotechnology and Biochemistry Department for their help in laboratory and friendship.

Finally, the greatest gratitude is expressed to my parents and members in family for their unlimited love, support, understanding and encouragement.

CONTENT

	PAGE
THAI ABSTRACT.....	iv
ENGLISH ABSTRACT	v
ACKNOWLEDGEMENT	vi
CONTENT	vii
LIST OF TABLE.....	xi
LIST OF FIGURES.....	xii
LIST OF ABBREVIATIONS.....	xiii
CHAPTER I INTRODUCTION.....	1
1.1 Compatible solutes.....	3
1.2 Glycine betaine	6
1.3 The role of glycine betaine	7
1.4 The synthesis of glycine betaine.....	8
1.5 Glycine betaine synthesis of <i>E. coli</i>	9
1.6 Glycine betaine biosynthesis in plants.....	10
1.7 Expression of betaine aldehyde dehydrogenase gene in different hosts.....	11
CHAPTER II MATERIALS AND METHODS.....	13
2.1 Instruments	13
2.2 Supplies	14
2.3 Chemicals	14

2.4 Kit	15
2.5 Enzymes and restriction enzymes	15
2.6 Bacterial strains and plasmids	15
2.7 Extraction and purification of chromosomal DNA from <i>A. halophytica</i>	16
2.8 Agarose gel electrophoresis	17
2.9 Preparation of <i>Sau3AI</i> partial digested chromosomal DNA.....	18
2.9.1 Trial digestion.....	18
2.9.2 Scale-up digestion.....	18
2.10 Ligation.....	19
2.11 Transformation of <i>E. coli</i> by electroporation.....	19
2.11.1 Preparation of competent cells	19
2.11.2 Electroporation.....	20
2.12 Screening of transformed cells containing <i>bet</i> genes	
by phenotypic test	20
2.12.1 Effect of NaCl concentration on growth of <i>E. coli</i>	20
2.12.2 Effect of exogenous choline and glycine betaine	
on growth of <i>E. coli</i>	21
2.12.3 BET phenotypic test	21
2.13 Preparation of synthetic oligonucleotide probe	21
2.13.1 Oligonucleotide design and synthesis	21
2.13.2 5' end-labeling with [γ - ³² P]ATP using	
T ₄ polynucleotide kinase	22

2.14	Screening of transformed cells containing <i>betB</i> gene by colony hybridization	22
2.14.1	Colony blotting.....	22
2.14.2	Colony hybridization.....	23
2.14.3	Screening of positive colony	23
2.15	Alkaline extraction of plasmid DNA	24
2.16	Restriction endonuclease analysis of the recombinant plasmid.....	24
2.17	Nucleic acid transfer by Southern blotting	25
2.17.1	Restriction digestion of chromosomal DNA	25
2.17.2	Southern blotting.....	26
2.17.3	Vacuum blotting.....	26
2.18	Preparation of <i>gbsA</i> probe.....	27
2.18.1	Digestion of pJB007 with <i>NdeI</i> and <i>PstI</i>	27
2.18.2	DNA fragment elution.....	28
2.18.3	Probe labeling by nick translation	29
2.18.4	Purification of labeled probe	29
2.19	Screening of <i>betB</i> gene by Southern blot hybridization	30
CHAPTER III RESULTS.....		31
3.1	Isolation of <i>A. halophytica</i> chromosomal DNA	31
3.2	Construction of the <i>A. halophytica</i> chromosomal DNA library	31
3.3	Effect of NaCl concentrations on the growth of <i>E. coli</i> JM109.....	34

3.4 Effect of exogenous choline, betaine aldehyde and glycine betaine on the growth of <i>E. coli</i> JM109	34
3.5 BET phenotypic selection.....	38
3.6 Colony hybridization	38
3.6.1 The design of oligonucleotide probes	38
3.6.2 Screening of <i>betB</i> gene by colony hybridization.....	39
3.7 Southern blot hybridization using <i>gbsA</i> probe.....	43
3.7.1 Preparation of <i>gbsA</i> probe	43
3.7.2 Southern blot hybridization analysis	43
CHAPTER IV DISCUSSION.....	48
CHAPTER V CONCLUSION	52
REFERENCES	53
APPENDIX	65
BIOGRAPHY	75

LIST OF TABLE

	PAGE
Table 1.1 Major organic osmoregulatory solutes of cyanobacteria.	5

LIST OF FIGURES

	PAGE
Figure 1.1	Structure of glycine and glycine betaine.....6
Figure 1.2	Choline-glycine betaine pathway.....9
Figure 2.1	<i>gbsAB</i> containing insert in pJB007.....28
Figure 3.1	Chromosomal DNA preparation of <i>A. halophytica</i>32
Figure 3.2	Analysis of partially digested of <i>A. halophytica</i> chromosomal DNA with <i>Sau3AI</i> on 0.7% agarose gel electrophoresis.....33
Figure 3.3	Effect of various NaCl concentration on the growth of <i>E. coli</i> JM109.....36
Figure 3.4	Effect of exogenous choline, betaine aldehyde and glycine betaine on the growth of <i>E. coli</i> JM109.....37
Figure 3.5	Sequence comparison of the genes coded for betaine aldehyde dehydrogenase from bacteria and plants.....41
Figure 3.6	Examples of colony hybridization screening with the [γ - ³² P]ATP labeled probe no. 4402.....42
Figure 3.7	Preparation of 0.92 kb of <i>gbsA</i> gene from the digestion of pJB007 with <i>NdeI</i> and <i>PstI</i>45
Figure 3.8	Digestion of <i>A. halophytica</i> chromosomal DNA with 5 restriction endonucleases.....46
Figure 3.9	Southern-blot hybridization analysis of digested <i>A. halophytica</i> chromosomal DNA with <i>gbsA</i> probe.47

LIST OF ABBREVIATIONS

A	Absorbance
bp	Base pair
BSA	Bovine serum albumin
°C	Degree celsius
Ci	Curie
cm	Centimetre
dATP	2'-deoxyadenosine 5'-triphosphate
dCTP	2'-deoxycytidine 5'-triphosphate
dGTP	2'-deoxyguanosine 5'-triphosphate
dTTP	2'-deoxythymidine 5'-triphosphate
DNA	Deoxyribonucleic acid
EDTA	Ethylenediamine tetraacetic acid
kb	Kilobase
l	Litre
Lac	Lactose
LB	Luria-Bertani
µg	Microgram
µl	Microlitre
ml	Millilitre
mM	Millimolar
ng	Nanogram
rpm	Revolution per minute
SDS	Sodium dodecyl sulphate
TBE	Tris/borate electrophoresis (buffer)
TE	Tris/EDTA (buffer)

Tris-HCl	Tris hydrochloride
UV	Ultraviolet
v	Volume